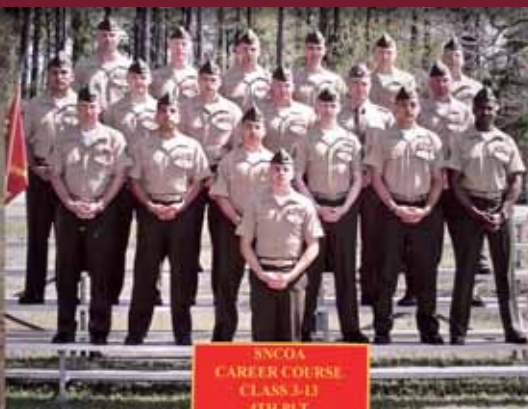

HONÉD ALTISZTI F O L Y Ó I R A T

ngján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján
Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján

TARTALOM

A Magyar Honvédség almafája	2
A kód neve: KLB-II.	3
Hitelesség, kölcsönös bizalom és tisztelet	6
Utazik a katona	8
Tűzszerészrobotok	10
Poszter	12
A Nagy család kis katonatörténete	14
Világbajnoki bronzérmes az MH BTKK-ban	16
Honvédeink karácsonyára	18
Katonaelődeink emlékezeté	19
Karácsonyi készülődés	20
Természetes szerek, módszerek karácsony, szilveszter táján	21
Gyakorolni és gyakoroltatni kell, ez a kulcs	22
Humor	23

A MAGYAR HONVÉDSÉG ALMAFÁJA

Első olvasatra talán kérdéseket vet fel az olvasóban írásom címe. Akik ismernek, vagy hallgatták már előadásaimat, tudják: gyakran használok ezt a metaforát.

Természetesen nem vagyok kertész, sem az almatermesztés szakembere, azonban katonai pályafutásom, valamint a szolgálat tapasztalatai vetették fel bennem ezt a „képet”. Az én filozófiám szerint a Magyar Honvédség egy szép, vastag törzsű, dús lombozatú, bőtermő almafa! Ezt a fát nem én és nem is a jelenkor katonái, vezetői ültették, hanem elődeink, őseink. A magyarság, a magyar államiság megalakulásakor lett ez a fa elültetve. Az elmúlt jó néhány évszázadban kemény megpróbáltatások, mondhatni „időjárasi viszonyok” között erősödött, növekedett, keményedett. Bármilyen viszonytagság is érte, mindig szilárdan állt, és gyümölcsöket termelt. Ha csak az altiszti kar viszonylatában kívánjuk vizsgálni a „gyümölcstermést”, akkor gondoljunk jutasi altisztelődeinkre, akik a Magyar Honvédség almafájának gyümölcsként méltán hoztak dicsőséget az országnak, az altiszti karnak. Mi, a mai kor altisztjei is ennek a fának a gyümölcsei vagyunk. Erkölcsi és morális kötelességünk, hogy tiszteljük, gondozzuk és óvjuk ezt a fát. Büszkének kell lennünk, hogy altisztekként azon kevesek közé tartozunk, akik ennek a nemes, nagy történelmi múlttal és hagyományokkal rendelkező fának a „termései” lehetünk. Hiszem, hogy bármilyen „időjárasi körülmények” is érik ez a fát, az mindent túl fog élni, erősödik és gyümölcsöket terem! Hiszem ezt, mivel a jelenkor altiszti kara ápolja, gondozza és védi ezt a fát.

Talán nem igazolja állításomat semmi jobban, mint az összhaderőnemi vezető altiszti tanfolyam keretében, 2014. november 10–14. között tartott nemzetközi hét egyik előadójának, Mike McDonald kanadai főtörzszászlósának, a németországi NATO-iskola vezénylőzászlósának részemre küldött e-mailje: „*The Hungarian NCO Corps drive to establish a professional NCO Corps is amazing and all of you should be proud of the great steps Hungary has taken in so little time. The Hungarian NCOs are a great example of a professional leader and inspire many soldiers with their enthusiasm. There is nothing but the utmost respect from all those you meet, both subordinate and superior.*”

Köszönet illeti mindazokat, állománykategóriától függetlenül, akik a Magyar Honvédség almafájának gyümölcsként önzetlenül, elkötelezetten szolgálják hazánkat. Ezekkel a gondolatokkal zárom a lassan távozó évet, és buzdítva mindannyiunkat, köszöntöm a 2015-ös esztendő.

Kriston István főtörzszászlós, az MH vezénylőzászlósa

A KÓD NEVE: KLB-II.

A KLB-II. a Központi Logisztikai Bázis kialakításának 2014. december 31-ig tartó második üteme, amely gyakorlatilag a Magyar Honvédség Anyagellátó Raktár bázis két központi raktárának, Kál és Kalocsa laktanyáinak bezárását, anyagaiknak más helyőrségbe történő átcsoportosítását jelenti. A raktár bázis bezárásáról már korábban meghozott döntés ez év eleji bejelentése hideg zuhanyként érte mindkét helyőrség állományát. Az MH Logisztikai Központ parancsnoka által kiadott intézkedés alapján a központi tárolású harcanyagok és eszközök átszállítását 2014. szeptember 30-ig kellett befejezni – ezt a feladatot kívánom ebben a cikkben megismertetni az olvasóval.

A végrehajtás nagyrészt a beázó helyőrségek állományát érintette, de természetesen az MH ARB más helyőrségeiben szolgálóknak, kiemelten Pusztavacs, Táborfalva és Nyírtelek tisztai, altisztai és közalkalmazotti állományának is voltak feladatai. A munka nem volt egyszerű. A feladatot súlyozta, hogy a két bázis dolgozói gyakorlatilag saját laktanyájuk bezárásán dolgoztak, a megmozgatandó anyagmennyiség pedig hatalmas volt. Az MH ARB altisztai és legénységi állományából kb. 200 fő lett bevonva a munkába, mely során ismét bebizonyosodott: az altisztek nemcsak végrehajtó állománynak alkalmasak. A konténer felrakodásán és kötözésén át az őrzés-védelmi, szállítmánykísérési és raktározási feladatokon túl felelősök voltak a munka szervezéséért, koordinálásáért, irányításáért is. Az anyagok, eszközök mozgatása Kalocsa és Nyírtelek, valamint Kál és Táborfalva között vasúton, Kál és Pusztavacs között pedig közúti szállítással történt.

Néhány fontosabb statisztikai számadat, érdekesség az eddig elévített munkáról: Kalocsáról közel 200 technikai eszközt szállítottunk át Nyírtelekre. A teljesség igénye nélkül: több tucatnyi páncélozott járművet (BTR-80, BTR-80/A, BRDM-2), számos tehergépjár-

művet (Ural-4320, KRAZ-255/B), KF-2 konténert és egyéb műszaki eszközt, mint például folyami és parti hídkompot, parti hídkompot, nyompályát. A szállítások „sztárja” természetesen a szintén több tucatnyi T-72 harckocsi volt. Ritkán kap ekkora nemzetközi sajtófigyelmet a Magyar Honvédség, mint amekkorában ezen eszközök utaztatása során részesült.

Kálból Pusztavacsra 1500 tonna harcanyag lett átszállítva közúton; 141 menetparancsot adtak ki, 148 esetben lett biztosítva fegyveres kísérő (minden esetben altiszt). A szállításokat MAN, Mercedes és Volvo típusú konténerszállító gépjárművek, valamint RÁBA típusú tehergépjárművek végezték, személyzetük közreműködésével. Kálból Táborfalvára 8 vasúti szerelvény több mint 3000 tonna harcanyagot szállított át, amely csak a számokat tekintve is hatalmas feladat volt, főleg az idei nyár időjárás viszonyosságai, a nagy meleg és a rengeteg eső közepette. Az állomány feltétlenül elismerést érdemel, hiszen sokszor reggeltől estig, hétvégi túlórákkal végezték munkájukat. Olyan kollégák is lelkiismeretesen dolgoztak, akik a laktanyák bezárásával nem maradnak tovább a honvédség állományában. Kalocsán május 26-án kezdődtek a munkálatok, melyekben összesen 148 katona vett részt, 102 fő altiszt és 46 fő legénységi állományú. Az ARB más bázisairól a feladatba 84 főt vontak be, 74 fő altisztet és 10 fő legénységi állományú katonát. Feladatuk volt a szállítás előkészítése, szállítás, vontatás,

Az MH ARB altisztai és legénységi állományából kb. 200 fő vett részt a munkában

A daruzás nagy szakértelmet és összehangolt munkát igényelt

bevagonyozás, kötözés, őrzés-védelem, szállítmánykísérés, daruzás, logisztikai és egészségügyi biztosítás, operatív részleg-szolgálat, gépjárművezetés, riasztó-értesítő készenléti szolgálat, szállítmány-szakkísérés és felvezetés.

A bevagonyozásban részt vevő állomány a feladatvégrehajtás szempontjából két részből tevődött össze. Egyik csoportba a konkrét berakodást végrehajtók tartoztak, az ő feladatuk a kocsikra történő felállítás, illetve a technikai eszközök rögzítése volt, a másik csoport pedig a területet és az eszközöket őrizte a vasútállomáson. Ez utóbbiak számára a legnagyobb kihívást nem is annyira az őrzési feladatok jelentették, sokkal inkább az állomáson terjedő – szinte elviselhetetlen – bűz. Ennek megértéséhez tudni kell, hogy a kalocsai vasútállomás forgalmának jelentős részét egy helyi gabonafeldolgozó cég adja. Az általuk szállított „termék” azonban nem minden esetben „ragaszkodik” a MÁV szállítóeszközeihez, azaz kikíváncozva onnan a sínek között és mellett erjed vígan. A nyári melegben és az enyhe szellők hatására a terjedő illatokat bizony a ruházat rövid időn belül magába szívta.

Kál bázis leürítése is 2014. május 26-án kezdődött el, amikor az objektumba begördült az első vasúti szerelvény. A feladatokban a közalkalmazotti állományon túl 23 fő hivatásos és szerződéses katona vett részt, pontosabban 13 fő legénységi állományú katona, 5 fő altiszt és 5 fő tűzoltó, utóbbiak a rakodás során, a helyszínen folyamatosan biztosított

ták a tűzvédelmet. A be- és kirakodást 7 fő altiszt felügyelte. Pusztavacson és Táborfalván 5-6 fő altiszt dolgozott rotációban, heti váltásban lőszerátadóként. Az operatív részleg állományába kezdetben 2 fő altisztet vontak be. A hadműveleti feladatokat szintén 1 fő altiszt végezte, aki az anyagmozgásokat jelentette tovább, tartotta a kapcsolatot a központi operatív csoporttal, és koordinációs feladatokat hajtott végre.

A feladat óriási terhet rótt a végrehajtó állományra. A kezdeti nehézségek után a „gépezet” beindult, a teendőiket kiválóan ismerő altisztek és közalkalmazottak panasz és zokszó nélkül tették a dolgukat. Nem menekültek el betegállományba, nem kerestek kibúvókat, a túlmunkák sorát is önként vállalva, becsülettel, tisztességgel helytálltak. A feladatok megtervezésében, szervezésében és a kivitelezésben a bázis teljes személyi állománya kitűnőre vizsgázott. Elmondható, hogy a káli bázis raktárvezető szakembereitől a harcanyagok átvétele során a fogadó helyőrségek is nagy segítséget kaptak.

Táborfalván szakképzett állomány hajtotta végre a vagonokból a szállítmányok kirakodását, mely feladat az idő múlásával, az újabb és újabb szerelvények érkezésével egyre jobban és összeszedettebben zajlott. Minden második héten érkezett újabb szállítmány és ezzel együtt egy újabb kihívás az állomány részére: a vagonok kirakodása, majd az anyagok raktározása. Ez néha könnyebb, néha nehezebb és összehangoltabb munkát követelt, mivel a határidő igen szoros volt. Az altiszti állomány a munkálatokból aktívan kivette a részét: az anyagok átvételénél 3 fő zászlós dolgozott, akik 1 fő zászlós raktárvezető irányításával a kirakodásokat, az anyagok átvételét, a raktározási munkákat végezték. Az operatív részlegben 1 fő főtörzsőrmester a nyilvántartások naprakész vezetéséért volt felelős, 1 fő beosztott zászlós csapatlogisztikai munkálatokat, valamint fegyveres kíséresi feladatokat hajtott végre. Az intézményi tűzoltóság állománya 1 fő zászlós tűzoltóparancsnok vezetésével a katasztrófavédelmi feladatok biztosítását látta el. Egy

Előkészületek a vasúti szállításra

fő zászlóst Pusztavacsról vezényelték Táborfalvára; feladata a KLB-II. feladat végrehajtásának segítése, az operatív részleg feladatainak ellátása, a kirakodások vezetése, az MH Katonai Közlekedési Központ felé történő vasúti kapcsolattartás, illetve az ezzel kapcsolatos műveletek koordinálása volt.

Nyírtelek objektum területére Kaloocsáról az első szerelvény 2014. június 7-én reggel 9 órakor gördült be. A vagonokon érkező szakanyagok kirakási feladata másnap, a munkavédelmi és módszertani foglalkozást követően kezdődött meg. Az első szerelvényt további öt követte, melyekről összesen 173 db technikai eszközt raktak ki biztonságosan és balesetmentesen, majd állítottak be a kijelölt tárolóhelyre. Az operatív

részleg parancsnoki szolgálatába az altisztek közül 5 főt választottak ki, akik heti váltásban teljesítettek szolgálatot. A szolgálattal járó különböző feladatokra való felkészülést a május 22-én megtartott módszertani foglalkozás segítette, majd azt követően az elsőként kijelölt altiszt május 26-án megkezdte a szolgálattal. A munkájukról elmondható: a reggeli és délutáni jelentésekből és egyéb okmányokból papírhegyek keletkeztek és tornyosultak, melyek kezelése és gyűjtőben történő iktatása jelentette a fő feladatot.

Pusztavacs bázis személyi állománya felkészülve, a technikai eszközöket tervszerűen felkészítve várta az átszállítási feladatok megkezdését. A parancs vétele után a végrehajtás folyamatosan történt. A konténerszállításokat az MH Katonai Közlekedési Központtól 2-2 fő altiszt és legénységi állományú katona, az MH II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezredtől 8 fő legénységi állományú katona teljesítette. A szállítmány kísérésére a Pusztavacson szolgálattal teljesítő altisztek kivétel nélkül önként jelentkeztek; a feladatot heti vezénnyelssel oldották meg. Az oszlopmenetben történő szállítás igazi katonaélmény volt minden résztvevőnek; a „fiataloknak” újdonságot jelentett, az „öregeknek” a szép emlékek felidézése volt.

Az átvétel és a betárolás során a harcanyagraktár állománya sokéves tapasztalatával és anyagismeretével magas színvonalon látta el szakmai

Oszlopmenet indul a káli objektumból

A szállításokat MAN, Mercedes és Volvo típusú konténerszállító gépjárművek, valamint RÁBA típusú tehergépjárművek végezték

feladatát. Sokat számított a korábbi nagy volumenű anyagátcsoportosítások során szerzett rutin. A konténerek Kál és Pusztavacs közötti rugalmas cseréje érdekében tranzitraktárakat alakítottak ki, melyek kezelői az átadó katonai szervezet képviselői voltak. A Pusztavacsra beszállított harcanyagokat az átadás-átvétel lebonyolításáig ezekben a raktárakban helyezték el. Az anyagok átvétele a meghatározott minőségi és mennyiségi ellenőrzés mellett történt, melyet a harcanyagraktár vezető állománya koordinált a helyi operatív részleggel.

A teljes feladat végrehajtása során a vezénylőzászlósok aktívan jelen voltak. Itt nem csak ellenőrzésekre és operatív munkavégzésre kell gondolni, számos alkalommal saját maguk is kivették a részüket olyan feladatokból, mint például a szállítmánykísérés. A saját állományunkon túl folyamatosan kiemelt figyelmet fordítottak a vezényelt katonák kulturált elszállásolásának, étkezési feltételeinek megteremtésére, a járandóságok biztosítására. Nemcsak a vezénylőzászlósok, hanem az egész altiszti támogató csatorna segítette a feladatok gördülékeny végrehajtását. Az altisztek által észrevételezett problémák és az azokra született megoldási

javaslatok gyorsan eljutottak a megfelelő szintű vezetőkhez, így gyorsítva a végrehajtást, könnyítve a munkát.

Az előjárók, a parancsnok és bázisparancsnokok egybehangzó véleménye szerint a KLB-II. feladatok végrehajtása során az altiszti állomány kiemelt szerephez jutott, melyben derekasan helytállt. Nem volt olyan terület, ahol ne teljesítettek volna példásan, szakszerűen, balesetmentesen, ami a megfelelő felkészülés, a szakmai hozzáértés hozadéka. A feladat végrehajtása során jól összeszokott, kiváló „kollektíva” jött össze mind szakmailag, mind emberileg. A feladatok közelebb hozták egymáshoz a katonákat, közalkalmazottakat. Egyrészt, a feladatért együtt mozdult az állomány. Az ilyen tevékenységeknek komoly összekovácsoló hatásuk van, és erősítik az együvé tartozás érzését.

Az MH Logisztikai Központ és az MH Anyagellátó Raktárbázis köszönetét fejezi ki a végrehajtásba bevont teljes személyi állománynak, kiemelten a feladat érdekében hozánk vezényelteknek, a segítséget, szakmai háttérrel nyújtóknak, akiket az alábbi katonai szervezetek biztosítottak: MH 25. Klapka György Lövészdandár; MH 5. Bocskai István Lövészdandár; MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred; MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár; MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred; MH Altiszti Akadémia; MH Katonai Közlekedési Központ; MH 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezred; MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis; MH 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezred.

*Kovács Miklós főtörzsászlós
A szerző felvételei*

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal, minden páros hónapban

Kiadja a Honvéd Vezérkar

A kiadásért felel:

Dr. Orosz Zoltán altábornagy

Szerkesztőbizottság:

Elnök:

Kriston István főtörzsászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa
Tagok:

Balog Sándor törzsászlós

Berek Zsolt törzsászlós

Bogya Sándor törzsászlós

Dr. Murinkó Attila mk. alezredes

Négyesi Tibor főtörzsászlós

Papp András törzsászlós

Tigyi István törzsászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a
HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Felelős vezető:

Dr. Bozsonyi Károly ügyvezető

Mb. szerkesztőségvezető:

Dr. Isaszegi János ny. mk. vezérőrnagy

Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán

Korrektor: Eszes Boldizsár

Tördelőszerkesztő: Dancs Katalin

Arculatterv: Szabó Bettina

Címlapterv, poszter: Dani Márton

Címlapfotó: Rédei Istvánné és archív

Poszterfotó: Murinkó Attila, Tóth

László

Szerkesztőségi titkár: Solti Gabriella

A szerkesztőség címe:

1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Telefon: 272-02, 459-5355,

fax: 459-5354

e-mail cím: kisszoltan@armedia.hu

A nyomtatás a kft. saját nyomdájában készült.

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható a www.honvedelem.hu portál digitális könyvtárában és a www.parbeszed.hm.gov.hu portálon

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja az Európai

Katonai Sajtósövetségnek (EMPA)

**A Honvéd Altiszti Folyóirat
a világhálón:**

www.honvedelem.hu/kiadvanyok

www.parbeszed.hm.gov.hu

HITELESSÉG, KÖLCSÖNÖS BIZALOM ÉS TISZTELET

A Magyar Honvédség Anyagellátó Raktárbázis egyike a legfiatalabb katonai szervezeteknek. Tevékenységét tekintve híven követi jogelődjei munkáját a központi logisztikai ellátórendszer működtetésében, megkerülhetetlen elemként behálózva az egész országot. Ennek a katonai szervezetnek a vezénylőzászlósa Kocsis Csaba főtörzszászlós.

– Az általános iskola alsó tagozatában minden fiúra hatással voltak József Attila Altató című versének ismert sorai: „Tűzoltó leszel s katona! Vadakat terelő juhász!”. Van, aki továbblépett, én nem – kezdi egyből egy frappáns poénnal önmaga bemutatását a minden helyzetben humorra kész Csaba, aki eredetileg Heves megye székelyéről, Egerből származik. Itt született 1969-ben. Általános iskolai tanulmányait Egerben és Gyöngyösön folytatta, majd a középiskolát Egerben a Lenkey János Honvéd Kollégium növendékeként a Gép- és Műszeripari Szakközépiskolában végezte el. A katonai képzést Budapesten, a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskolán kapta.

– A katonaélet egyik legnagyobb kihívásával elég hamar megismerkedtem, hiszen 18 éves koromig mintegy nyolcszor költöztem szüleimmel – idézi Kocsis főtörzszászlós életének ezen szakaszát. – A csapatszolgálatban nagyon szerencsésnek mondhatom magamat, hiszen 1990-től napjainkig két katonai szervezetnél, az MH 5. Bocskai István Lövészdandárnál, az MH Anyagellátó Raktárbázisnál (MH ARB) és azok jogelődjeinél szolgáltam, szolgálók. 2012-ig hivatalosan „echte” logisztikai beosztásokat láttam el. Ahogy mondani szoktam: zászlóaljszinten egyedül felcser nem voltam, de konyhaiügyeleti szolgálatot rengeteget adtam, így csontozni is tudok. Nem

Kocsis főtörzszászlós véleménye szerint a vezénylőzászlós legfőbb feladata a parancsnok vezetői tevékenységének támogatása

hivatalosan a szakasz- és századparancsnoki teendőkkal és a zászlóaljszintű logisztika koordinálásával is megismerkedtem.

És hogy miért lett katona? Erre egy újabb frappáns anekdota a válasz. – A felmenőim között, amennyire én emlékszem, nem volt hivatásos katona. Az egyik ágamon még a kéményseprőre is furcsán néztek, mert „ő is csatos szíjat hord”. A szüleim hagyták, hogy egyedül döntsek, nem szóltak bele választásomba. Tiszteletben tartotta döntésemet a teljes rokonság is.

Az első beosztás Mezőtúron várta Csabát, az MH 7042-nél (az MH 5. Bocskai István Lövészdandár jogelődjénél) került a 2. gépesített lövészzászlóalj kiszolgáló szakaszához mint lőszerszállító rajparancsnok. Elmondása szerint ez a beosztás legalább három dolog miatt nagyban meghatározta a további életét. Először is a spártai feltételrendszer, amiben a sorkatonákkal élt és szolgált, hamar megtanította a kreativitás és a gondoskodás hasznosságára és alkalmazására. Aztán maradandó nyomot hagyott benne

az előjárói által támasztott követelményrendszer, amely alapján az önképzés fontosságát tanulhatta meg. –Harmadszor pedig: az itt töltött egy évem alatt többet voltam a gyakorlatéren és vezényelve, mint a laktanyában – teszi hozzá a bajsza alatt mosolyogva.

Itt a mindennapos tevékenység során hamar rádöbrent, hogy most már döntéseiért, cselekedeteiért felelősséggel tartozik. – A csapatszolgálatom elején a szakaszparancsnoki beosztások egy része még „tiszthelyettesi hely” volt. A végrehajtó tagozaton a tisztek hiányoztak a rendszerből, így nem volt idegen a „tiszthelyettesre bízott” vezetés – emlékszik vissza Kocsis főtörzszászlós. – Elég korán volt lehetőségem korlátozott jogokkal és teljes felelősséggel vezetni szervezeti elemeket. Először a kilencvenes évek közepén éreztem azt, hogy nemcsak beosztott vagyok, hanem vezetői tevékenységet is el tudok látni. Szinkronba voltam képes hozni a parancsnokom által kitűzött célt és az alárendelt állomány érdekeit. Az elérendő célt az állomány motiváltságán keresztül sokkal egyszerűbben és az elvártnál is jobbra sikerült teljesíteni.

Csaba Egerben, a Lenkey János Honvéd Kollégium növendékeként lépett a katonai pályára

Az altiszt hamar megtanulta a kreativitás és a gondoskodás hasznosságát és alkalmazását

Utána éreztem, hogy a parancsnokaim és a szakmailag alárendeltek is bíznak bennem.

És hogy mit jelentett ez a gyakorlatban? Egyrészt, hogy az előljáró a sikeres tevékenység érdekében rendszeresen kikérte Csaba véleményét, másrészt pedig azt, hogy helyzeténél fogva eredményesen tudta képviselni az alárendelt állomány véleményét és érdekeit a feladatvégrehajtás során.

2011 végén az MH Logisztikai Ellátó Központnál parancsnokváltás történt, és szinte ezzel egy időben az addigi vezénylőszászlóst is más katonai szervezethez helyezték át. Kocsis főtörzszászlós az új parancsnok javaslatára fogadta el a katonai szervezet vezénylőszászlósi beosztását 2012-ben. Véleménye szerint a beosztásba történő áthelyezésénél a korábbi előljáró vezetői tevékenységének támogatása érdekében végzett szakmai és rangidős altiszti tevékenységét vették figyelembe.

A mindennapok kihívásai lélegzetvételnél pihenőt sem hagynak Csabának. Az MH Logisztikai Ellátó Központ és az MH Veszélyesanyag Ellátó Központ korántsem egyszerű fúziója után újabb kihívás elé néz az MH Anyagellátó Raktárbázis. – *Katonai szervezetünknek két bázisa jelenleg felszámolás alatt van. Több mint 50 altiszti és legénységi hely szűnik meg a két helyőrségben* – mondja Csaba. – *Az alárendelt állományról való gondoskodás, vagyis a beosztás nélkül maradók saját vagy más katonai szervezethez történő beosztásba helyezése, illetve a rendszerből kiválók támogatása meg-*

hetősen nagy kihívás, ami jelentős részben ki is tölti a mindennapjaimat.

Véleménye szerint a vezénylőszászlós legfőbb feladata a parancsnok vezetői tevékenységének támogatása. A közös szolgálat során javaslatokkal kell élni az adott feladat eredményes, ésszerűbb végrehajtása érdekében, valamint biztosítani kell a megalapozott döntések meghozatalához szükséges információkat. Az eredményes együttműködéshez elengedhetetlen a hitelesség, a kölcsönös bizalom és tisztelet megléte. Ennek kialakulásához és fenntartásához pedig a legfontosabb a felkészültség, ideértve a különböző szabályozók ismeretét és pontos, precíz információk, adatok szolgáltatását.

A hobbiról kérdezve ismét egy tipikus „Kocsis-válasz” a jutalom: – *Hm... Fő hobbim az utazás. Minden héten Debrecenből Budapestre és vissza, valamint az MH ARB széttagoltsága miatt hét közben Kelet-Magyarország területén való mozgás. Útközben pedig az olvasás, melybe mindenfajta irodalom belefér. A hétvégém alapvetően a családomé, másodsorban a kerti munkáé. Sajnos az otthon töltött (megint) 48 óra eléggé kevés a kertre, még jó, hogy van (tavalyi) szabadságom, hogy ezt be tudjam pótolni...*

Csaba nős, két gyerek édesapja. A családdal Debrecenben él, és a jövőt firtató kérdésre összefutnak a ráncok a homlokán. – *Több elképzelésem is van* – kezdi végül –, *de hogy melyiket veszem elő, az az adott helyzet függvénye. Akár katonai, akár másodkarrier-vonalon el tudom képzelni a jövőmet, de ezzel most nem foglalkozom. Az elképzeléseimet az idő előrehaladtával folyamatosan újraértékelem. Viszont a fő célkitűzésem, a logisztikusok napjának ünnepségén egyszer, de még inkább többször nyugdíjasként részt venni* – fejezi be Kocsis főtörzszászlós a vidám hangulatú beszélgetést egy újabb, jól illeszkedő viccel.

Berek Zsolt
törzszászlós

Fotók: Kocsis Csaba
főtörzszászlós
családi archívuma

A Honvéd Altiszti Folyóirat Ázsia közelében

Czigler Zalán őrnagy (az MH BHK állományából) a Honvéd Altiszti Folyóiratot lapozgatja a török haderő Ataturk Wargaming and Convention Center bejáratánál. A Boszporusz közelében megalakított, 1500 fő befogadására alkalmas intézmény 2003-ban, az Allied Action gyakorlat keretén belül érte el a teljes készenléteket. Az iskolakomplexum gyökerei 1848-ra nyúlnak vissza.

A képet készítette:
dr. Murinkó Attila alezredes

Magyar Honvéd magazin a Nyugat-Balkánon

Telet idéző képeslappal köszöntjük a Honvéd Altiszti Folyóirat partner újságját és annak olvasóit. Fűr Iván főtörzsrőrmester a Doboj melletti, skanzenként (Ethno Selo) kialakított kistelepülésen, a helyi musztáng társaságában népszerűsíti a magyar katonamagazint.

A képet készítette:
dr. Murinkó Attila alezredes

UTAZIK A KATONA

Az ingázás mint katonai életforma

Ingázó vagy utazó, vándorló, országháró, világjáró, jövő-menő, munkába, szolgálatba járó, viccesen bolygó hollandi, utazó nagykövet – vajon melyik a helyes megjelölés napjaink katonáira? Mi a szerencsésebb megoldás: ha először általánosságban, majd a kört szűkítve alaposabban, nyíltan és őszintén foglalmazzuk meg a választ, vagy maradunk rózsaszín ködfelhőbe burkolózva, és döntse el mindenki saját maga a kérdést?

Szolgálati beosztásom ellátása során folyamatosan olyan katonákkal dolgozom együtt, akik évek óta nap mint nap, hétről hétre ingáznak. Bízást mondhatom, hogy hosszú évek alatt megismertem az ingázáshoz való viszonyukat, és az ezzel kapcsolatos gondolataikat, problémáikat, örömeiket, bánataikat, csalódásaikat. Az elmúlt évek haderő-átalakításának eredményeként a honvédségen belül sok katonának, közalkalmazottnak megváltozott az élete. Az átszervezéseket követően a napi, heti hazautazás rendszeressé vált. Az új helyőrségbe költöztetett és összevont alakulatoknak sajnálatosan nincs módjuk és lehetőségük a mai igen nehéz gazdasági helyzetben a katonacsaládok át-, illetve letelepítésére, az átirányított emberek nagy része viszont különféle egzisztenciális, családi és egyéb okok miatt nem hajlandó elköltözni lakóhelyéről. Ők inkább munkahelyük megtartása mellett a munkába járást választották, magyarán szólva az ingázást. Az utazás módja attól függ, kinek milyen mesze van a munkahelye és mennyit kell utaznia. Az ingázás valóban egy katonai életforma? Napjaink valósága szerint a kérdésre adott válasz egyértelmű: igen. Mai, folyamatosan változó világunkban mobilnak kell lenni, alkalmazkodni kell a kor viszonyaihoz, elvárásaihoz, illetve követelményeihez.

Az esetek döntő hányadában a katonák nehezen élték meg az alakulatok felszámolását, jobb esetben más helyőrségbe való átköltözte-

Amikor nem teher az utazás: hazaérkezés missziós szolgálatból

tését, mert valamilyen szinten biztosan sérült az egzisztenciájuk. De aztán megértették, az élet így kívánta, a haza ezt kérte tőlük, megszületett a parancs, menniük kellett. Sok ember számára álmatlan éjszakák, gondterhelt nappalok, nehéz döntések következtek: sereggel vagy sereg nélkül, családdal vagy család nélkül? Hogyan tovább? Voltak, akik bevállalták az ingázást és maradtak a seregben, mások viszont búcsút intettek az egyenruhának. Ezek között egyesek a munkanél-

külség réme elől menekülve, végső megoldásként. A maradék zöménél a katonai pálya iránti vonzalom erősebb volt, mint a bizonytalanságtól, a nehezebb körülményektől való félelem. Persze, akadtak olyanok is, akik a munkanélkülségtől tartva határozottak a maradás mellett. Így vagy úgy, ők úgy döntöttek, hogy katonaként akarnak tovább boldogulni.

Köztudott, hogy az ingázás nem kellemes dolog, egy idő után fárasztó, sőt megterhelő; ha esik, ha fúj, ha

Az ingázás mellett a szolgálati feladatok is gyakran platóra szólítják az állományt

meleg van, ha hideg, menni, jönni kell. Sok intézmény, laktanya, bázis stb. személyi állományának jelentős része másutt lakik, mint ahol szolgál, így kényszerűségből az ingázók népes taborát gyarapítja. Az ingázó katonáknak tulajdonképpen csak vendégségbe megy haza a családjához, otthonába, hétköznap a laktanyában, a nőtlenzállón vagy albertben hajtja álomra a fejét, ha nincs szolgálatban.

Eddigi katonai szolgálatom alatt számos érvet hallottam az ingázás ellen és mellett katonatársaimtól. Következzék közülük – mintegy ízelítőül – néhány.

„Vendég vagyok a saját lakásomban, amióta ingázom.” „Hozzám képest a vándorcirkusz kutyafüle.” „El van bazilikázva az életem, hogy ingáznom kell, nem tudok a családdal foglalkozni, lassan rámegy a magánéletem.” „Szolgálati érdekből ingáztam fél évig – eredetileg csak két hétről volt szó –, nehezen viseltem, örülök, hogy vége van az utazásnak.” „Ingázom, semmire sincs időm, a fél életemet rendszeresen elutazom vagy már elutaztam...” „Ezt dobta ki a gép, ingáznom kell, nem akarok munkanélküli lenni.” „Önként vállaltam az ingázást, de nekem nem probléma az utazás, jól érzem magamat a másik helyőrségben.” „Nem gond az ingázás, szeretem a kihívásokat és a változatosságot, én katonáknak akartam maradni mindenféleképpen.” „Jó, hogy ingázom, mert ezáltal jött egyenesbe a magánéletem, így jobban megbecsül az asszony.” „Örültem a helyőrségváltásnak, nekem kell a változatosság, túl egyhangú volt már az életem.” „Fiatal vagyok, belefér az ingázás, nem számít, hol kell szolgálnom, az a lényeg, hogy a hazát védhessem, itthon és külföldön egyaránt.”

Mikor kezdődik a munkaideje az ingázó katonának? Amikor kilép a lakás ajtaján és elindul a pályaudvarra, amikor felszáll a vonatra, buszra, beszáll a saját autójába, vagy amikor otthon nekiáll összecsomagolni, mert menni kell, és már a munkahelyén jár az esze (vagy „még mindig ott”, mert ilyen rövid idő alatt nem tudott kikapcsolódni, „leereszteni”, nem tudta ki-

Szerelvény érkezik a Déli pályaudvarra. Vajon hány katonák készülődik a leszálláshoz?

pihenni a hét fáradalmait)? Vannak olyanok, akiknek már vasárnap ebéd után el kell indulniuk, vagy netán még előbb, mert hosszú az út, sokszor kell átszállni és várakozni, és csak „takarodóra” érnek vissza. A szerencsésebbeknek elég a korai vacsora után „lóra szállni” és elindulni a szolgálati hely felé. A nagy távolságban szolgálók csak hétvégén tudnak hazajönni, régi sorkatonai nyelven szólva egy „hosszú eltávra”. A szerencsésebbeknek „csak” kora hajnalban kell kelni és indulni, mert csupán „pár órácskát” kell utazni. Egyenesen főnyeremény, ha van honvédségi szerződéses (szolgálati) autóbussz-járat.

Feltehetjük a kérdést: melyik a jobb változat a szóba jöhető közül? Időben elindulni, kényelmesen utazni, hogy még a szálláshelyünkön tudjunk egy jót aludni, és pihenten menjünk másnap a szolgálatba, munkába, hisz ez sem utolsó szempont? Avagy induljunk el késő este, mert így egy picivel több időt tölthetünk otthon? Netán válaszszuk az utolsó pillanatban való hajnali indulást annak tudatában, hogy az éjszakát esetleg félálomban töltve várjuk az óra csörgését, és idegesen kapkodva próbálunk időben beérni a szolgálati helyünkre? A választ mindenkinek magának kell megfogalmaznia, attól függően, ki mit vállal, kinek mi fér bele, kinek mi a jobb megoldás.

A szerencsésebb kollégák kaptak szolgálati lakást a régi leadását követően. Aztán voltak olyanok is, akiknek a családi és egzisztenciális helyzete megengedte, hogy az új helyőrségben saját lakást vegyenek, ők természetesen megmenekültek az ingázástól. Sajnos, legalábbis az én tapasztalataim alapján, a többségnek nincs ilyen lehetősége, nekik marad az ingázás. Az ingázó sok tekintetben hátrányban van azzal a kollégával szemben, aki az adott városban lakik, vagy netalántán a laktanya melletti katonai lakótelepen él.

Ingázunk, utazunk különféle közlekedési eszközökkel, nap mint nap a lakóhely és a szolgálati hely között. Kis túlzással elmondható, a haderő-átalakítás, a folyamatos átszervezések következtében kialakult helyzetben az állomány fele folyamatosan úton van. Óhatatlanul felvetődik a kérdés: meddig lehet ezt az életmódot folytatni? Napokig, hetekig, hónapokig, esetleg évekig, netán még tovább? Meddig bírja az ember, a katonát? Milyen hatással van a családi életre a kétlakosság? Évente óriási összeget emészt fel az utazás. Megéri ez? Van egy szép közmondás: „Utazni és világot látni egy élmény!” Ez igaz, de milyen áron...?

Surányi Barnabás zászlós

TŰZSERÉSZROBOTOK

A Magyar Honvédség 1. Honvéd Tűzszerész és Hadihajós Ezred rendelkezik tűzszerész felderítőrobotokkal. A tűzszerészrobot elsődleges rendeltetése, hogy a missziókban segítse a tűzszerész munkáját, és főként, hogy védje az emberi életet. Ez azt jelenti, hogy egy improvizált robbanótesttel (IED) kapcsolatos feladat végrehajtása során, amikor csak lehet, a robot az első, hiszen egy gép pótolható, míg az emberélet nem. A hazai közvélemény ezekről a robotokról alapvetően a különböző rendezvények és bemutatók kapcsán szerezhet információkat. A tűzszerészek gyakran megtalálhatók ezeken a programokon, ahol a tűzszerészrobotok a legkedveltebb látványosságok közé tartoznak.

Ezúton szeretném megragadni az alkalmat, hogy egy kicsit alaposabban bemutassam a robotokat, hiszen nem csak annyit tudnak, hogy visszaadják a kulcsomót és felteszik a gyermekek fejére a sapkát. A külső szemlélő számára, kívülről nagyon egyszerűnek tűnik a kezelésük, de hozzá kell tenni: az, amennyit egy bemutatón látnak be-

A két robot a szlovákiai Ground Pepper 2014 gyakorlaton

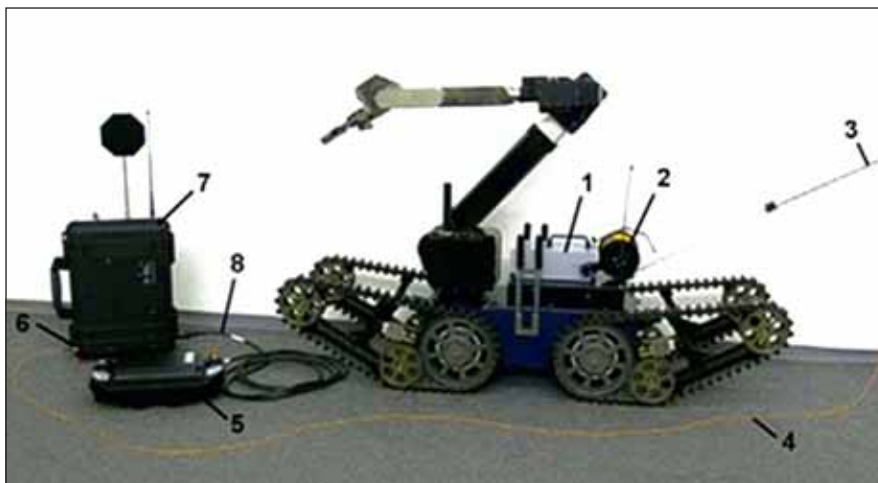
lölük az emberek, csak nagyon kis része annak, amit valójában tudnak és amire igazán alkalmazhatók.

A két rendszerben lévő típus (ANDROS F6A, TELEMAT) kezelőinek egyenként 6-6 hetes tanfolyamot kell sikeresen teljesíteniük. Nagyon eltérő a két eszköz kezelése; egyáltalán nem biztos, hogy ha valakinek megy az egyik, akkor

ugyanolyan könnyen fog bánni a másikkal. A 6 hetes tanfolyam elméleti oktatással kezdődik, ami alapvető fontosságú: először meg kell tanulni, hogy milyen az eszköz felépítése, milyen terhet bír, vagy milyen vezérléssel lehet működtetni (rádió vagy optikai kábel). Ezt követi az irányítás, ami ebben a fázisban még csak szervizkábelen történik (rövid, kb. 2.5 méteres kábel). Lényeges, hogy folyamatosan a robot mellett legyünk, és bevesszük, hogyan is mozog, reagál a karja a „parancsokra”; milyen módon kell egy akadályt megközelíteni, azon átmászni, és akkor hogyan is viselkedik a robot maga. Amikor már csak kamerákon keresztül mozgathatjuk a szerkezetet, természetesen minden más. Ezt a fázist kell a legtöbbet gyakorolni. A kamerán keresztül meg kell tanulnunk érezni a robotot, és biztosan tudni kell, hogy mire képes valójában, hol húzódnak működésének határai. Csak így képes a kezelő megtervezni, hogyan is fogja megoldani az adott feladatot. Nagyon sok gyakorlásra van ahhoz szükség, hogy az operátor magabiztosan tudja irányítani a robotot. A tanfolyamon a leendő kezelők csak a robot irányításának és karbantartásának alapjait képesek elsajátítani. A kurzus elvégzése után még nagyon sok gyakorlásra

Az ANDROS F6A kezelését hathetes tanfolyamon sajátítja el az állomány

A TELEXMAX tűzszerezőrobot különösen veszélyes helyzetekben helyettesítheti az élőerőt

van szükség, számtalan konkrét szituációt kell végrehajtani ahhoz, hogy valakiből tényleg jó operátor legyen. Ez bármennyire is játéknak és szórakozásnak tűnik első ránézésre, korántsem az. Misszióban, éles helyzetben nem lehet habozni, nem lehet hibázni. Hiszen ha nem sikerül az operátornak a robottal az adott feladatot megoldania, akkor nem marad más, csak a tűzszerezés. És egy emberi élet mindig többet ér, mint bármennyi robot.

Az ANDROS F6A elsődleges feladata a tűzszerezés technikus fizikai képességeinek pótlása, kiegészítése különlegesen veszélyes robbanó- és lőszeranyag távolból történő felderítése, megközelítése, biztonságos felszedési és szállítási, valamint ártalmatlanítási feladatok végzése során. Az ANDROS F6A-t tűzszerezések használják olyan helyszíneken, amelyek különlegesen veszélyesek, illetve veszélyességi, kockázati szinttel bírnak. Noha a jármű robusztus és távvezérelt, nem hozzáértő kezelés esetén károkat is okozhat. Az operátornak (kezelő) pontosan be kell tartani a biztonsági óvintézkedéseket. A robotjármű egy főalvázat, mellső és hátsó segédláncaltpakat, manipulátorkart, kamerákat, fogószerkezetet, forgószámolyos megfigyelő kamerát, előremenet-kamerát és akkumulátorokat tartalmaz.

Jármű szélessége (kerekek nélkül):

17,5 hüvelyk (0,445 m)

Felfújható kerek futómű felszerelése

esetén: 28 hüvelyk (0,711 m)

Magassága: 56 hüvelyk (1,422 m)

Hossza (függőleges láncalppal):

38 hüvelyk (0,965 m)

Hossza (vízszintes láncalppal):

62 hüvelyk (1,575 m)

Has magassága:

3,5 hüvelyk (0,089 m)

Súly: 350 font (204 kg)

Meghajtás: A jármű mindegyik oldalán három külön láncaltpból álló készlet található. Az egyes készleteket egy motor és egy sebességváltó hajtja.

Sebesség: 5,6 km/h, 6 km/h

Mászó(lépcső)képesség: 45°

Akadálymászó képesség: 533 mm

Árokáthidaló képesség: 457 mm

Tápegység: 24VDC 35AH akkumulátorcsomag, elektromos meghajtás

Üzemidő: min. 2-3 óra

A TELEXMAX tűzszerezőrobot egy távvezérelt manipulátor-jármű. Ezzel valamennyi jelenleg ismert robbanóanyag-felderítési és ártalmatlanítási művelet elvégezhető távolról, a kívánt fokú óvatossággal és pontossággal. Ezért a különösen veszélyes helyzetekben az élőerőt helyettesítheti, és átveheti annak feladatait, munkáját. Kompakt felépítésének köszönhetően különösen alkalmas repülőgépeken, vonatokon és más közösségi szállítójárműveken történő használatra. A futómű, az egyedi láncaltpak beállási szögének módosításával hozzáalakítható az alkalmazási körülményekhez. Ez azt jelenti, hogy a futómű beállítható úgy, hogy optimálisan alkalmazkodjon az egyenetlen terepen való közlekedéshez,

győzze le az akadályokat, mássza meg a lépcsőket és préselje magát át a szűk helyeken.

Hosszúság (csomagolt helyzetben):
800 mm

Hosszúság (láncaltpak vízszintesen):
1600 mm

Szélesség: 400 mm

Magasság (csomagolt helyzetben):
750 mm

Hatósugár (fogószerkezet függőlegesen): 2600 mm

Hatósugár (fogószerkezet vízszintesen):
2350 mm

Súly: 79 kg

Meghajtás: Négy láncaltpas rendszer, külön vezérelhető láncaltpakkal (felszerelhető négy kerék).

Sebesség:

3,5 km/h (kerekekkel 4,7 km/h)

Mászóképesség: 45°

Lépcsőmászó képesség: 500 mm

Gázlóképesség: 600 mm

Tápegység:

24VDC akkumulátorcsomag, elektromos meghajtás

Üzemidő: min. 2 óra

Csoma Alexandra őrmester

**A Zrínyi Kiadó
könyvajánlatából**

Eötvös Péter,
Hatala András,
Soós Péter:

A Király géppisztoly

**Műszakiak a Tisza
partján – az MH 37.
II. Rákóczi Ferenc
Műszaki Ezred
története**
(Csapathagyomány
sorozat)

Horváth L. Attila:

**A terrorizmus
csapdjában**

Webáruház:
www.shop.hmzrinyi.hu

A HAZÁÉRT

A NAGY CSALÁD KIS KATONATÖRTÉNETE

Nagy Lajos nyugállományú ezredes karrierje és katonai pályafutása során több alkalommal érezte úgy, hogy feljutott a számára megadott csúcsra, a szakmájában mindent megkapott, és a hadseregtől már igazából többet nem remélhet. És mégis. Erre cáfolt rá fia, aki az MH Altiszti Akadémia állományában 2010. március 15. óta teljesít szolgálatot mint kiképző altiszt. Ezzel az apának teljesültek az álmái, miként az ő édesapjáé is 25 évvel korábban. A két katona nemcsak családilag kötődik egymáshoz, de hivatásuk teljesítésében is hordoznak közös elemeket.

Így mindketten részt vettek *külföldi képzésen*, jóllehet azok jellege jelentősen eltér egymástól. Nagy ezredes 1986 és 1992 között Varsóban a Jarosław Dąbrowski Katonai Műszaki Akadémia kibernetika (informatika) szakán végzett, majd évekkel később, 2000-ben Kanadában csiszolta angolnyelv-tudását a Saint-Jean-ben található Nyelvi Képzési Központban. Ádám a rendfokozatának jobban megfelelően, egy kicsit „lentebb”, a harcászati környezet valóságában ismerkedett meg a külhoni képzés sajátosságaival.

Hivatástudat terén is több azonos gondolatuk van. Mindketten szeretnek emberekkel foglalkozni, közösségben dolgozni, főleg, ha arra a fegyelmezettség és rend a jellemző. Nagy őrmester kiképzőként nem is tehet mást. Fiatal, képzésre bevonult katonákból kell a pályára alkalmas, hivatástudattal rendelkező altiszteteket formálnia. Megismerve a fiatal őrmestert, úgy vélem, hogy ehhez nemcsak szakmailag felkészült, de példás családi háttérrel rendelkezvén, emberileg is méltón áll ki a kiképzendők elé. Az apa, Nagy ezredes, nyugdíjba vonulását követően egy darabig bírta a kötetlenséget, a megnyílt teret és lehetőségeket. De aztán erősen jelentkezett a hadsereg hiánya, melyet pótolandó 2013-tól önkéntes műveleti tartalékos lett.

Elismerések és kitüntetések szintén jellemzik a két katona életútját. Az

Apa és fia

apa megszerezte a Szolgálati Érdemjel ezüst, majd arany fokozatát, legutóbb pedig a Babérkoszorúval Ékesített Szolgálati Érdemjellel ismerték el szolgálatát. Ádám igazi katonaként való megmérettetésére a 2010-es árvíz idején került sor, amikor pályakezdő fiatal őrmesterként kellett helytállnia a gáton. Sikerral tette, így az árhullám levonulása után az „Árvízvédelemért Szolgálati Jel”-et adományozta számára a honvédelmi miniszter. A 2013-as árvízi védekezésben szintén részt vett; kiemelkedő helytállása elismeréseként Magyarország honvédelmi miniszterétől emléklapot kapott.

Nagy őrmester esetében a katonai pálya választásában, a hivatástudat kialakulásában minden bizonnyal jelentős hatása volt egy gyermekkori élménynek, amikor is, úgy 7–8 éves korában meglátogatta édesapját szolgálati helyén, Veszprémben, a Légvédelmi Hadtest Harcálláspont Informatikai Osztályán. Ma is

emlékszik arra, milyen áhítattal nézte a laktanyát, a katonákat. A későbbiekben egyre jobban erősödött benne az érzés, hogy olyan munkát szeretne majd magának, amelyre mint hivatásra tud tekinteni, amely rendre és fegyelemre épül, és nem mellékesen megbízható feltételeket teremt majd ahhoz, hogy a családját képes legyen a jövőben eltartani. Ezzel továbbvitte a hagyományt, miszerint a család férfi tagjai mind szolgáltak katonaként, ki rövidebb, ki hosszabb ideig.

Az őrmester katonai pályafutása jelentősebb pillanataiban rendre önvizsgálatot tart, és határozott szándéka, hogy hibáiból tanulva mindent megtesz annak érdekében, hogy kiváló, profi altiszt váljon belőle. Olyan, akire a jövőben mindig lehet építeni és számítani. Mindig törekszik arra, hogy semmilyen téren se lehessen rajta fogási pontot, kivétlenül találni, éppen ezért még a szabadidejében is jelentős időt szentel a tanulásra, az önképzésre.

Nagy őrmester munkája során foglalkozott szerződéses állományú pályakezdők, katonai végzettséggel nem rendelkező tisztek és altisztek, tűzoltók, tiszti és altiszti hallgatók, önkéntes műveleti tartalékos katonák, sőt olimpiakonok kiképzésével is. Igyekezett minden olyan tanfolyamra jelentkezni és azt eredményesen teljesíteni, amelyet vagy a beosztásához, vagy egyéni ambíciói megvalósításához szükségesnek ítélt. Így fontos állomás volt számára 2012, amikor elvégezte a C-IED Train the Trainer (Rögtönzött robbanóeszközök elleni tevékenység) nemzetközi tanfolyamot. Ter-

Nagy őrmester a csapatzászlóval

Az altiszt élete párjával

mészetesen itt a képzés végig angolul történt, ami segítette a következő évben a tengerészgyalogsági iskolán való eredményes szereplést. Ádám az IMET-program keretén belül vett részt a Staff Non-commissioned Officer Academy (SNCO) Career Course, Class 3-11 tanfolyamon, melynek az Amerikai Egyesült Államokban (Észak-Karolina) a Camp Lejeune tengerészgyalogsági bázis adott otthont. A kurzus célja a tengerészgyalogságnál szolgáló törzsőrmeztettek elméleti és fizikai felkészítése annak érdekében, hogy képesek legyenek megfelelni a magasabb beosztásba helyezésével (a tengerészgyalogságnál ez a Gunnery Sergeant) járó kihívásoknak, a szakaszok vezetésének.

Nagy Ádám őrmester életében 2014 az elismerések éve lett. Kiemelkedő kiképzői teljesítményéért többször elismerését fejezte ki az MH Altiszti Akadémia parancsnoka, és május 21-e, a honvédelem napja alkalmából emléklapot adományozott számára. Ezekben az elismerésekben már benne van a ha-

zai és az amerikai képzés értékelése is, hiszen személyiségének alakulásában ezek mind igen meghatározóak. Az amerikai kiképzés nem tudott volna kiteljesedni benne, annak lényegét is valószínűleg csak részeiben lett volna képes megérteni, ha nem rendelkezett volna stabil hazai alapokkal.

Meggyőződése, hogy az igen gyakorlatias tengerészgyalogság-képzés határozottabbá, személyiségében erősebbé tette. Mondhatni, kialakult benne egy szerepmódel képe, egy kiképző őrmesteri idea. A tanfolyam során nagy szerepet kapott az USA-haderőben alkalmazott doktrinális ismeretek elsajátítása, az írásbeli és szóbeli képességek fejlesztése, előadások tartása, illetve az amerikai tengerészgyalogság történetének, az altisztek tradíciójának tanulmányozása. A tanfolyam további témáiként szerepeltek a katonai vezetés kérdései, a parancsnoki döntéshozatali folyamatok, a parancsnok elvárásai, értékelések és elgondolások, parancsnoki eligazítások megtartásának módjai. Ezeket tartja fontosnak megemlíteni Nagy őrmester az amerikai kiképzéséből, melynek módszerei és témái közül többet, megfelelő adaptációval, a Magyar Honvédségben is alkalmazni lehetne.

Jól ismert a magyar altiszti kar helytállása nemzetközi környezetben. Ezt szemlélteti Nagy őrmester

esete is. Először tengerészgyalogság szakasz-, illetve századtársai nagyon meglepődtek, hogy mit keres köztük egy külföldi katona, ráadásul őrmesteri rendfokozatban. Szerencsére, ahogy telt az idő és látták, hogy napról napra szorgalmasan feladatra kész és fizikálisan is megállja köztük a helyét, a szakasz befogadta őt a közösségbe. Minden egyes adandó alkalommal, amikor önként lehetett jelentkezni bizonyos feladatokra, mindig az önkéntesek között volt. Ezt természetesen nagyon jó néven vették. A fordulópont talán az volt, amikor századkötelékben futottak egy egyenruhás, bakancsos testnevelés-foglalkozáson, ahol fontos volt a jó időeredmény, mert a szakaszok versenyeztek egymás között. Nagy őrmester szakaszának egyik tagja lemaradt; a magyar altiszt volt az első, aki visszafordult érte és félig a nyakába kapva segítette megtenni a távot. Ezt az esetet a szakasztársai, sőt más alegységek tagjai is elismerték és gyakran emlegették.

Ahogy a hasonlóságokról szóltam a bevezetőben, így zárásként is ezzel a gondolattal foglalkozom. A Nagy családban az apa és fia szabadidős tevékenységében is van hasonlóság, természetesen a korosztályi különbségek figyelembevételével. Nagy ezredes a horgászat mellett a lovaglásban teljesedik ki, míg fia a „modern huszár lovát”, a motort érzi magához közelebbinek. Szabadidejében jelentős teljesítményű Hondájával járja az országot; a frissítő utazás segít rendezni gondolatait, és módot ad a hétköznapi kihívásaira való felkészülésre.

Dr. Murinkó Attila alezredes

MINDENKI HADTUDOMÁNYA

A „mindenki hadtudománya” előadás-sorozat 2015. évi tavaszi programja:

Február 12.	Meglécz Miklós: A vegyi fegyverek leszerelésének kérdése
Március 12.	Kis-Benedek József: Az al-Kaida és a globális dzsiháid új tendenciái
Április 9.	Kecskeméthy Klára: A NATO átalakuló partnerkapcsolatai
Május 14.	Hegedűs Henrik: Az MH humánerőforrás-gazdálkodása a rendszerváltástól napjainkig

Az előadásokat minden hónap második csütörtökén 17 órai kezdettel tartják a Honvéd Kulturális Központban. Minden érdeklődőt vár a Magyar Hadtudományi Társaság

VILÁGBAJNOKI BRONZÉRMES AZ MH BTKK-BAN

2014. szeptember 14. és 21. között rendezték meg a 36. Szkan-der-világbajnokságot Vilniusban, Litvániában. Magyarországot, mások mellett Kőváriné Ivánfi Brigitta szakaszvezető képviselte, aki az MH Béketámogató Kiképző Központ katonája. Kőváriné szakaszvezető egy világbajnoki bronzérmet szerzett bal kézzel, míg a jobbkezes küzdelemben a nagyon előkelő, pontszerző 6. helyet szerezte meg.

– *Először is engedje meg, hogy teljes szívből gratuláljak ehhez a nagyszerű, világraszóló sporteredményhez. Kérem, mondjon néhány mondatot a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasói számára arról, hogy mikor és hogyan ismerkedett meg ezzel a sportággal?*

– Minden 2003-ban kezdődött, amikor már tagja voltam a Magyar Honvédségnek. Abban az időben is már aktívan sportoltam, honvédségi fekvenyomó versenyeken vettem részt. Egyik ismerősömmel beszélgettem egy konditeremben edzés közben, amikor megkérdezte, lenne-e kedvem egy másik sportágot, a szkandert is kipróbálni. Ugyanabban az évben már versenyeken is indultam, ahol szép sikereket értem el. A jó eredményeknek is köszönhetően e mellett a sportág mellett döntöttem. Csak egy rövidebb kihagyásom volt az elmúlt több mint egy évtizedben, amikor is anyai örömök elé néztem.

– *Sokan úgy gondolják, hogy ez egy férfias sport. Önnek mi a véleménye erről?*

– Igen, ez így van, de hozzám mindig is közelebb álltak a férfias sportok, jobban érdekelték. Korábban, 13 évig versenyszerűen kérempároztam, ami szintén nem egy nőies sportág. A szkandert is a férfiak honosították meg, de manapság egyre több hölgy választja ezt a sportot. Érdekes, hogy a nagyobb versenyeken egyre nagyobb a női versenyzők létszáma.

– *Milyen fő szabályai vannak ennek a sportnak?*

– Alapvetően súly- és korcsoportokra vannak osztva a versenyzők. Világversenyeken 5 kilogrammonként nőnek a súlycsoportok. Nők esetében a kezdősúly 55 kg, míg a legnehezebb kategória a +80 kg; ez

Ivánfi Brigitta szakaszvezető: „A bronzérem hatalmas erőt és bátortást adott nekem”

az érték a férfiak esetében +110 kg. Természetesen kisebb versenyek alkalmával a súlycsoportok elosztása változik. Életkoronként általában 4 csoportot szoktak megkülönböztetni, ezek a junior (18 év alatt és 18–21 év között), szenior (felnőtt), master és grand master. A grand master kategória alsó életkora az 50 év. Lehet, hogy ez a sportág egy kívülállónak elég egyszerűnek tűnik, de komoly és komplex szabályai vannak. A nyomások előtt a bírónak ellenőriznie kell, hogy a vállak párhuzamosak legyenek az asztallal, meggyőződik arról, hogy a középpont (ahol a két kéz összefog) merőleges-e az asztal középpontjára, a csuklóknak egyenesnek kell lenniük, a hüvelykujj ujjperce látható kell hogy legyen.

A szkanderasztal sajátossága, hogy vannak rajta könyökpárnák, ahol a versenyzők a könyöküket helyezik el, illetve ellátták kapaszkodóval, amelyet a másik kézzel kell fogni a nyomás teljes időszaka alatt. Többször előfordul, hogy a kezek szétcsúsznak, ilyen alkalmakkor öszszekötik őket. Ha a versenyző nem a szabályoknak megfelelően készül fel a nyomásra, illetve a nyomás közben szabálytalanságot követ el, akkor minden esetben intéssel bünteti a bíró. Sokan úgy hiszik, hogy a nyomásnak akkor van vége, amikor az egyik versenyző lenyomja a másik versenyző karját az asztalra. A kéznek nem kell érinteni az asztalt! Van egy másik párna is az asztalon, amely azt hivatott jelezni, hogy a kéz elég mélyen van ahhoz, hogy kihirdethessék a győztest. Természetesen, ebben a sportágban sem lehet reklamálni, megjegyzéseket tenni, mert ez is intést von maga után.

– *Hogyan készül a versenyekre?*

– Mindenekelőtt rengeteg edzésel. Elsősorban súlyzós edzéseket végzek, minden izomcsoportra. Ezt úgy kell elképzelni, mint egy testépítő edzést, de én nem az izmok formálására törekszem, hanem minél nagyobb izomerő megszerzésére. Rengeteg olyan kiegészítő edzést is végrehajtok, amellyel a fogást és a tartást tudom fejleszteni. Ilyen gyakorlatok például a kötélmászás, ahol mindig láb segítségével nélkül, csak karból mászok fel és ereszkedem le, illetve a mostanság nagyon felkapott „street workout” edzések,

A sportágnak komoly és komplex szabályai vannak

ahol rengeteget húzódkodom, „majom” és normál létrán mászkol fel és le. Végül, de nem utolsósorban nagyon sokat szkanderezem, főként férfi edzőtársakkal, mert sajnos nincs megfelelő női partner, legalábbis itt helyben, Szolnokon. Az edzések alkalmával gyakorlom a tartást, illetve a gyorsaságot is, mert ez is egy nagyon fontos tényező ebben a sportban. Sok esetben egy fizikálisan erősebb ellenfelet a gyorsasággal le lehet győzni.

– *Miben kell még fejlődnie, hogy a világbajnoki bronzéremnél is szebb eredményeket tudjon a jövőben elérni?*

– Sosem vagyok elégedett magammal, főleg az erőnlétemmel nem. Ezt annak ellenére állítom, hogy sokan mondják, túlzásba viszem az edzést és nagyon fanatikus vagyok. De én úgy gondolom, hogy ezek a dolgok elengedhetetlenek ebben a sportban. Tizenegy éve üzemelt a sportágat, de a mai napig van mit csiszolni a technikámon. Mindig látok tapasztalatok valami újat, amit be tudok építeni az edzésprogramomba. Nagyon sok olyan dolog van, amit fejben képes vagyok végiggondolni, de a technikai megvalósításban akadnak még hibák. Erre a legjobb „gyógymód” a rengeteg gyakorlás és „asztalozás”.

– *Hogyan tudja finanszírozni a felkészítését, az utazásokat és a versenyeket?*

– Ez egy nagyon jó kérdés, a válaszom az, hogy nehezen. Elsősorban saját zsebből oldom meg, de szerencsére van egy-két olyan személy, aki be tud segíteni anyagiakkal, ám ők sem tudják ezt biztosítani állandó jelleggel. Vannak olyan ígéretetek, hogy a Magyar Olimpiai Bizottság pénzzel fogja támogatni a Magyar Szkander Szövetséget, mert a sportág felkerült a nem olimpiai sportok közé. A pozitív változás a világbajnoki bronzéremnek is köszönhető. Már kaptam olyan ígéretet is, hogy a következő Európa-bajnokságra, mely Bulgáriában lesz jövő év májusában, már csak zsebpénzt kell magammal vinnem. A felkészülés, utazás, étkezés és szállásköltségek mellett megjelenik a nevezési díj is. A díjak változó összegűek, de ha például egy verseny pénzdíjas, akkor a nevezési díj is magasabb. Jelenleg azon szorgoskodom, hogy

állandó szponzorokat találjak, és itt nem csak a pénzügyi segítségre gondolok.

– *Milyen jövőbeni céljai vannak ebben a sportágban?*

– Nekem ez volt az első világbajnokságom. Nem tudom, hogy miért vártam ilyen sokat, talán anyagi okokra vezethető vissza a halogatás. Mert amikor Las Vegasban vagy Dubaiban van a verseny, hát oda kell egy nagyon stabil és megbízható anyagi háttér, amivel én nem rendelkezem. De az sem elhanyagolható momentum, hogy idáig nem éreztem magamban anynyi bátorságot, hogy megmértessem magam egy ilyen szintű versenyem. Az idei év volt az első, amikor azt mondtam magamnak: próbálj szerencsét!, és részt vettem a világbajnokságon. A bronzérem hatalmas erőt és bátorítást adott nekem, sokkal motiváltabbá váltam, mint előtte. A versenyen fel tudtam térképezni a súlycsoportomban lévő versenyzőket, ami nagy segítség lehet a későbbiekben, a jövőre nézve. Eddig is minden versenyen úgy álltam asztalhoz, hogy nyerni szeretnék. Tehát a nagy célom az, hogy világbajnok legyek és a címet minél többször védjem meg. Ezen túlmenően még van egy nagy álmom, az Amerikai Szkander Szövetség által meghirdetett, több állomásból álló versenysorozaton történő részvétel. Ha valaki látta a „Túl a csúcson” című filmet, akkor ehhez tudnám hasonlítani az egészet. Például a férfi győztes a tavalyi évben egy vadonatúj Ford Mustang autóval lett gazdagabb. Nagyon szeretem ezt a sportot, és amíg az erőm és az egészségem megvan hozzá, addig folytatni szeretném.

– *Nagyon szépen köszönöm a beszélgetést, és azt, hogy megosztotta velünk élményeit és tapasztalatait. Remélem és bízom abban, hogy hamarosan világbajnoki aranyérméről fog beszámolni a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasóinak. Addig is nagyon sok sikert és kitartást!*

Nagy László törzszászlós
MH BTKK-vezénylőzászlós

A Honvédségi Szemle legfrissebb számainak tartalmából

2014/6.

- Porkoláb Imre ezredes: A hadviseléssel kapcsolatos elvek és elméletek változása napjaink konfliktusainak tükrében
- Nagy Sándor százados: A felderítés és hírszerzés folyamata Oszama bin Ládén felkutatásában
- Szilvágyi Tibor ny. alezredes: Horvátország nemzeti biztonsági és védelmi dokumentumai, valamint haderejének helyzete
- Sásik Csaba alezredes – Horváth Béla őrnagy: A humánszolgálati szaktevékenység megítélése a Magyar Honvédség személyi állománya körében
- Kladek András ezredes – Ujházy László őrnagy: A Magyar Honvédség önkéntes tartalékos rendszeréhez kapcsolódó munkáltatói támogatói program vizsgálata
- Dr. Németh Lajos orvos alezredes: A katonarvos etikai kihívásai a békefenntartó műveletekben
- Szenes Zoltán ny. vezérezredes: Gyökerek és szárnyak. Végh Ferenc Vég(h) elszámolás című könyvről

2015/1.

- Gulyás Géza alezredes: A tűzérfelderítés múltja, jelene és lehetséges jövője (1.)
- Szilvágyi Tibor ny. alezredes: Szlovénia biztonsági és védelmi stratégiai dokumentumai, valamint haderejének helyzete
- Wagner Péter: A magyar szállítózáslőalj az iraki misszióban (1.)
- Druzsinn József százados – Heizer László főtörzsrőmester: Új típusú repülőgépezető-mentőernyő rendszerbe állítása a Magyar Honvédség légi járművein
- Kalmár Zoltán: Mihail Kalasnyikov a szovjet Olimposzon
- Topor István: A magyar királyi debreceni 2. honvéd huszárezred I. világháborús harcainak emlékezete

HONVÉDEINK KARÁCSONYÁRA

Az 1941. évi katona bélyegsorozat képeinek leírása

A Magyar Királyi Posta a második világháborúban harcoló honvédek karácsonyi ajándékozása céljára 1,60 pengő felárral, 5 címlétből álló jótékonyági bélyegsorozatot bocsátott ki. A sorozatot 1941. december 1-jével hozták forgalomba. A bélyegsorozaton a különféle fegyvernemeknél rendszeresített, többségében az egykori magyar ipar által gyártott haditechnikai eszközök és felszerelések láthatók.

Támadó harckocsi

Szürkéskék színű, 20+30 filléres értékű bélyeg, címe: Támadó harckocsi.

A bélyegen két támadásban lévő 1938M Toldi I. könnyű harckocsi látható, felettük vadászrepülőgép. Eredetileg Svédországban gyártott, német mérnök tervei alapján készült könnyű harckocsi (L-60) gyártási jogát megvéve, 1938 mintájú könnyű harckocsi néven rendszeresítették a Magyar Királyi Honvédségnél. A könnyű harckocsik feladatának a felderítést, a gyengébb fegyverzetű helyi ellenállások és a könnyebben páncélozott ellenséges járművek leküzdését tartották. Fegyverzete és lőszerjavalmazása: 1 db 1936 mintájú, 20 mm űrméretű nehéz géppuska 208 darab lőszerrel, valamint 1 db 1934/1937A mintájú 8 mm űrméretű géppuska, 2400 db lőszerrel. A 4 ütemű 8 hengeres, benzinmotoros, 155 LE teljesítményű páncélosnak 3 fő volt a kezelőszemélyzete. A Toldi gyors, mozgékony harckocsi volt, de a harci tapasztalatok azt bizonyították, hogy gyenge páncélzata és fegyverzete miatt még kisebb harckocsifeladatok ellátására is csak korlátozottan volt alkalmas. Bár 1943–1944-ben 80 darab

páncélzatát megerősítették, a Toldik többsége változatlan fegyverzettel és páncélzattal szolgált a háború végéig. A Toldi harckocsik számos változatának gyártását a MÁVAG és a GANZ gyárak végezték.

Tüzérek

Szürkészöld színű, 12+18 filléres értékű bélyeg, címe: Tüzérek. A bélyegen egy tüzelőállásban lévő, 1914M táborig (közepes) tarackot töltő katonák láthatók, előttük égő házromok (volt osztrák–magyar löveg.) „A táborig tüzérosztag a gyalogság legfontosabb fegyvertársa. Eredményes működésének alapfeltétele a gyors és fejlett löképeség. Egyedüli, de hatalmas hatásmódja a már nagy távolságra érvényesülő tüze, melynek erejét hatalmas tűzösszpontosításokkal növeli” – írja az 1939-ben kiadott Harcászati Szabályzat.

A fogatolt közepes taracknak lényegesen nagyobb volt a hatása, mint a táborig taracké, de mozgékonyasága, tűzkészültsége és tűzgyorsasága kisebb. Leginkább rombolótűzre, különösen tüzérosztag ellen, megsemmisítőtűzre, szűkesség esetén zárótűzre és zavarótűzre is alkalmazták. Szállítás esetén, rendes körülmények között két járműre volt szerelve (csőkocsi és lövegtalpkocsi), melyeket nehéz lo-

vakkal, úgynevezett hatos fogattal vontattak. A kezelőszemélyzet 6 fő volt, mely 5–10 perc alatt tudta az eszközt tűzkészé tenni. A tüzelésre kész löveg 2765 kg, tüzelőmagassága 120 cm, legnagyobb lőtávolsága 8,6 km, a kétfalú acélcső űrmérete 15 cm, súlya löveggel 820 kg volt.

Zászlót tartó huszár

Barna színű, 40+60 filléres értékű bélyeg, címe: Zászlót tartó huszár. A bélyegen egy zászlót tartó lovas huszár és bal karját üdvözlésre emelő, kerékpáros honvéd látható. A lovasság mozgékony, gyors és tüzerős. Alkalmi fegyvernem, érzékeny, gyorsan elhasználódik, veszteségei nehezen pótolhatóak. Kettős harcmodja volt, a tűzharc és a lovasroham.

A Magyar Királyi Honvédségben fontos harci eszköz volt a ló, a második világháborúban nagy számban alkalmazták, de a motorizált harceszközök megjelenésével elvesztették jelentőségüket és korszerűtlennek bizonyultak. Ez már a „gépek” háborúja volt, nem a lovas katonáké.

Gránátot dobó honvéd

Zöld színű, 8+12 filléres értékű bélyeg, címe: Gránátot dobó honvéd. A bélyegen három, harcban álló gyalogos honvéd látható. A lövészfegyverekkel felszerelt, gyalogosan harcoló gyalogság az egyetlen olyan fegyvernem volt, amely más fegyvernemekkel szorosan együttműködve képes volt bármely év- és napszakban, különböző terepen meghatározott területek (objektumok) birtokbavételére és tartós megtartására.

A gyalogos honvédek fejükön 1935 mintájú rohamsisakot viselnek, a kézigránátot dobó katona kezében L-18M (Goldmann) nyeles

kézigránát látható. Az L-18-as robbanó hatású, csapódógyújtójú kézigránát tömege 500 g, robbanótöltete 300 g dinamit. (Létezett kettős gyújtóval felszerelt Goldmann-kézigránát is.) A térdelő tüzelési testhelyzetben lévő honvéd kezében egy forgózárfejes rendszerű, 5 töltény befogadó középágytáras, 8 mm űrméretű, 1935 mintájú puskát figyelhetünk meg, melynek tömege 4,1 kg, hossza 1110 mm, a lövedék kezdősebessége 730 m/s, lőtávolsága 4400 méter. A puskához kétélű szurony is tartozott. Sajnálatos módon a magyar hadsereg fegyverzete, felszerelése és ruházata nem volt teljes mértékben a kor színvonalának megfelelő. Honvédeink a Don mellett, orosz földön, hazájuktól több ezer kilométerre távol harcoltak és áldozták életüket.

Kettős kereszt, honvédfej

A gyalogság a szárazföldi csapatok legnagyobb létszámú fegyvernemét alkotta a második világháború befejezéséig. A vörös színű, 20+40 filléres értékű bélyeg címe: Kettős kereszt, honvédfej.

A bélyegen lévő kettős keresztben virágdíszes kard látható, körülötte fénykévék, mellette jobb oldalon rohamsisakos honvédfej. A karácsony a család és szeretet ünnepe, amit a hátszágban idehaza és a fronton harcoló honvédek egyaránt megünnepeltek.

Surányi Barnabás zászlós

KATONAELOEDEINK EMLÉKEZETE

Dobozba zárt történelem

December másodikán mutatták be „A Nagy Háború” című kötetet, amely a könyvkiadást tekintve kétséget kizáróan a HM Zrínyi Non-profit Kft. legfontosabb projektje volt 2014-ben. A mű óriási erénye, hogy segítségével a nagyközönség is megismerheti a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum (HM HIM) birtokában lévő, páratlan értékű első világháborús dokumentumgyűjtemény számos kuriózumát.

A könyv újszerűsége abban áll, hogy maga a kiadvány egy dobozba van rejtve, míg lapjaira – egészen pontosan papirtasakokba vagy speciális zsebekbe – különböző, az adott fejezethez kapcsolódó eredeti dokumentumok reprint változatait illesztették. Az ötletet egy, a londoni Imperial War Museumban vásárolt – a második világháború egy fejezetét, egészen pontosan a normandiai partraszállástól Berlin elestéig tartó időszak eseményeit bemutató – különleges könyv adta.

A kötet 31 fejezetből áll; egy-egy téma egy oldalpárt kapott. Ezeket az adott szakterület elismert kutatói, hadtörténészek, muzeológusok, levéltárosok írták. Számukra a terjedelmi korlátok jelentették a legnagyobb kihívást, vagyis az, hogy a releváns információkat mindössze 6000 karakternyi szövegbe sűrítsék. A fő célkitűzés az volt, hogy átfogó képet adjanak hazánk, illetve a magyar katonák első világháborús szerepvállalásáról.

A kiadvány tehát nemcsak a harcéri eseményeket mutatja be, hanem a Nagy Háború teljes vertikumát. Az olvasók így számos érdekességet tudhatnak meg a hadsegélyezésről, a magyarországi hadiiparról, a hadifogolytáborokról vagy a tábori lelkészi szolgálatról is.

Az oldalakon – a mintegy 300 fotó mellett – több mint 50 korabeli dokumentum reprint változata is helyet kapott, például az Osztrák–Magyar Monarchia Szerbiának küldött hadüzenetét világgá kürtölő hírlapoldal, pilótaigazolványok, gyászjelentések, táviratok, levelek

vagy a hadifogolytáborokban használt pénzek.

Míndezeken túl, további két érdekesség teszi még exkluzívabbá a kiadványt: az egyik egy úgynevezett gyalogsági oktatókendő pontos másolata. Ez egy 60×60 centiméter méretű vászonkendő, amelyre – egyebek mellett – egy Werndl puská valamennyi paraméterét, illetve katonanótákat nyomtattak. A másik specialitás egy első világháborús azonossági jegy (köznyelven dögcédula) tokja, benne Szurmaj Sándor altábornagy papír alapú igazolványjegyének újranyomott változatával, illetve egy kitöltetlen igazolványjeggyel, amelyen a vásárló feltüntetheti saját adatait. A könyvhöz tartozik két DVD-melléklet is, ezeken többek között az a nyolchrészes interjúsorozat látható, amelyet a Katonai Filmstúdió munkatársai készítettek első világháborús témákban, ismert hadtörténészekkel, korból díszletek között.

„A Nagy Háború” című kötet a kivitelezés tekintetében egy rendhagyó könyv, nem hasonlítható a Zrínyi Kiadó egyetlen korábbi kiadványához sem. Újdonság a maga nemében, hiszen ilyen kialakítású, hazai szerzők közreműködésével készült, magyar kiadó által kiadott kötet még nem jelent meg itthon.

F. L.

KARÁCSONYI KÉSZÜLŐDÉS

Közeledvén az év végéhez, gondolataink óhatatlanul is egyre többször járnak a karácsony körül. Van, aki még csak egy lassan körvonala-zódó elképzelés szintjén jár, ám olyan is akad, akinek már konkrét tervei vannak a méltó ünnepléssel kapcsolatban. Cikkünkben a készülődő katonákat kértük meg, hogy osszák meg velünk elképzeléseiket.

**Bókáné Czibalmos Adrienn
főtörzsőr-mester
(MH Békétámogató Kiképző
Központ)**

– Régebben szinte „rohamléptekben” készülődtem az ünnepekre, de ma már más értékek váltak fontossá számomra. Három és fél éve – egy komoly betegségből szerencsésen felépülve – átértékelődött minden, nagyobb szerepet kapott a hit az életemben. Készülődünk. Nem rohanunk, mert együtt vagyunk végre, és mindenre jut idő... „Csendesedünk.”

A lányokkal együtt öltöztetjük „ünneplőbe” a lakást, sütünk, főzünk, karácsonyi dalokat dúdolga-

tunk, és még hosszán sorolhatnám a tennivalókat. Számomra a lényeg abban van, hogy együtt készülődünk, készülődhetünk.

Mindennap, de különösen ez idő tájt hálát adok a Jóistennek, hogy mindezeknek a pillanatoknak részese lehetek, átélhetem őket újra és újra. A karácsony a szeretet ünnepe, akár akarsz, akár nem, időtlen idők óta benne van a hit, a „csodára” való készülődés, az elcsendesedés, a szeretet.

Müller Péter szavaival élve:

„Jézuska csak békét tud hozni.
És csendet a szívben.

És szeretetet – ami a világ legnémbább, legnyugodtabb, legszótlanabb állapota.
És láthatatlan.

Nincs benne lihegés,
nyugalanság, idegesség és láрма.

Szertelen lélekkel nem lehet szeretni...

Éld át a csodát.

A mindenséget – és önmagadat.
És most figyelj jól:

A karácsony a születés ünnepe.
Valaminek vége van – és valami most jön létre.

Bárhol.”

Kívánok mindenkinek nyugodt készülődést és szeretetteljes, áldott ünnepeket!

**Balogh Gábor szakaszvezető
(MH 5. Bocskai István
Lövészdandár)**

Az ünnepet idén sokkal jobban várom, mint az elmúlt években, mert idén nyáron megszületett a kisfiam. Az idei karácsonyt fogjuk először igazi családként ünnepelni. Az ajándékok vásárlását már őszen elkezdjük, mert a családban sok gyerek van, kicsitől a nagyig minden korosztály megtalálható. Szenteste együtt díszítjük az udvart, a

Balogh szakaszvezető: Az idei karácsonyt fogjuk először igazi családként ünnepelni

Asztalos főtörzsászalós: A lényeg az öröm, ami a karácsonyi készülődésnél és az ajándékozásnál megmarad bennünk és gyermekeinkben

lakást, este pedig a fát. A portánkat és az otthonunkat saját készítésű díszekkel is díszítjük. Napközben elkészítjük az ünnepi ebédet. A szentestét hármásban, otthon töltjük. Karácsony első napján ellátogatunk a szülőkhöz és a nagyszülőkhöz. Abban reménykedünk, az idén sok hó fog esni karácsonykor, hogy tudjunk szánkózni a kisfiammal. Huszonhatodikán itthon várjuk a családból érkező vendégeket.

**Asztalos Sándor főtörzszászlós
(MH vitéz Szurmay Sándor
Budapest Helyőrség Dandár)**

Számomra a karácsony ünnepe a családról, a békességről és a szeretetről szól. Ez az az alkalom, amikor a családok több időt tudnak egymással eltölteni szeretetben, békében és jó hangulatban. Az elkövetkező két hét természetesen az ajándékozásról is szól, amely az én értékrendemben nemcsak a tárgyak cseréje, hanem annak felismerése, hogy milyen jó adni és kapni is.

A mi családunkban az ajándék, az érték mindig a GYERMEK, akinek a léte és öröme már önmagában ajándék a szülő számára. Nem számít, hogy kisautót avagy hatalmas babaházat kapnak, vagy „csak” egy szép könyvet, netán kis kreatív játékot. Nem az ajándékcsomag mérete vagy értéke a fontos, hanem a szándék, amely szívből jön. A lényeg az öröm, ami a karácsonyi készülődésnél és az ajándékozásnál megmarad bennünk és gyermekeinkben.

Ebben az időszakban van lehetőség az év dolgos napjaiból, a szolgálatból adódó távollét visszapótlására és a közös dolgok megbeszélésére. Az ünnepi étel, a közös étkezések is a család egységét és összetartozását erősítik, és nem az elfogyasztott finomságok mennyisége fogja meghatározni annak ünneplését, hanem annak a rövid időnek a minősége, melyet arra számunk. Minden ember számára a család a bázis. Az a hely és környezet, amely feltölt fizikailag, szellemileg és érzelmileg is. Jó ilyenkor visszavonulni, rendezni sorainkat és felkészülni a következő esztendő feladataira, kihívásaira. *B. ZS.*

TERMÉSZETES SZEREK, MÓDSZEREK KARÁCSONY, SZILVESZTER TÁJÁN

Az év végi ünnepnapokon előszeretettel hódolunk a kulináris élvezeteknek. Ilyenkor még azok az altisztek is megfordulnak a konyhában, akikre ez év közben nemigen jellemző. Célszerű hát, ha szót ejtünk az ünnepi ételek elkészítéséhez használt fűszerek, gyümölcsök és magok hasznos tulajdonságairól.

Az ánizs, más néven *bécsi kömény* gyógyhatású illóolajokat tartalmaz, melyek gyomorerősítő hatásúak, enyhítik a köhögést és – kismamák, figyelem – segítik a tejelválasztást. A kimerítő ünnepi étkezések után javaslom, rágjanak el néhány szem ánizst, ezzel csökken a teltség- és puffadásérzésük.

Gyomrunkat illetően az ánizshoz hasonló a *szegfűszeg*, de ezen felül fontos tulajdonsága még a fertőtlenítő és fájdalomcsillapító hatása is.

A *fahéj* szintén jó szolgálatot tesz nagy evésekkor, hiszen serkenti a gyomornedvek elválasztását és így meggyorsítja az emésztést. De egy jó fahéjas tea segíthet a meghűléses betegségeknél jelentkező alvási nehézségek esetén, a fahéjillóolajat pedig bedörzsölésre használhatjuk fejfájáskor.

A *gyömbért*, mellyel pl. a skandinávok és az angolok ízesítik karácsonyi kekszeiket, már ősidők óta széles körben alkalmazzák gyógyításra. A friss gyömbér fejt ki a legjobb és leggyorsabb hatást, így rosszullét, utazási betegség esetén egy friss vagy kandírozott szeletet elfogyasztva hamarosan enyhülnek panaszaink. A meghűlés, köhögés tüneteinek kezelésére igyunk gyömbérteát mézzel vagy gyömbérszirupot tetszőleges teába keverve. Ha rendszeresen fogyasztjuk a gyömbért, nagy eséllyel megelőzhetjük a szívinfarktust. De külsőleg is alkalmazhatjuk izom- és ízületi fájdalmaink enyhítésére.

Tudták, hogy az *asztalt gyümölcsök*, különösen a sárgabarack, a szilva, a

datolya és a füge igen gazdag káliumban, gyümölcscukorban és rostokban? Ezeknek köszönhető, hogy nagyon hatásosak székrekedés esetén. Fogyókúránál is jók az édesség utáni vágy, illetve az éhség csökkentésére.

Hitték volna, hogy az elmaradhatatlan bejgli *mák- és diótölteléke* is nagyon egészséges? A dió és a mogyoró – ásványianyag- és vitamintartalmuk mellett – telítetlen zsírsavakban gazdag, melyek fokozzák a zsírsanyagcserét és támogatják az idegműködést. Úgynevezett jó koleszterint tartalmaznak, így védnek a szívinfarktus és szélütés ellen. A mák igen gazdag B vitaminokban és ásványi anyagokban, elsősorban káliumban, kalciumban, vasban, magnéziumban és foszforban. Olaja egyenértékű az olívaolajjal. Lassítja az öregedési folyamatokat. Segíti a csontszövet épülését, normalizálja a vér koleszterinszintjét, növeli a szellemi teljesítőképességet, alkalmazásával megelőzhető a trombózis és az embólia. *Sz. J.*

„GYAKOROLNI ÉS GYAKOROLTATNI KELL, EZ A KULCS”

Módszertani foglalkozás a haderő testnevelői számára Szentendrén

Furkó ezredes vezetésével az ütés- és rúgástechnikákat, illetve a pusztakezes és az eszközökkel végrehajtott önvédelmi technikákat sajátították el a résztvevők

Novemberben Szentendrén, a honvédség első számú kiképzőbázisán gyűltek össze az alakulatok testnevelői, akik módszertani foglalkozáson vettek részt összesen két és fél hét időtartamban. Az első héten többek között egy újralesztési tanfolyamot is tartottak a szakembereknek az MH Egészségügyi Központ munkatársai, a képzés gerincét azonban az alapszintű katonai közelharcjártasság fokozása adta. „A cél a folyamatos szinten tartás, és emellett azt is szeretnénk, ha a résztvevők a bőrükön éreznék az alaptanfolyam hatásait: ha belátják a közelharc szükségességét, jobban tudják ők is képviselni a közvetlen parancsnokuk felé, hogy ezekre a készségekre szükség van. Dr. Eleki Zoltán alezredes, az MH Kiképzési és Doktrinális Központ kiemelt főtisztje szerint a résztvevők többségének nincs különösebb jártassága a küzdősportokban. „Ezen a kurzuson mindenképpen

Háromszázhatvanöt érzékeny pontot tartanak számon a testen a szakemberek

megtaníttuk a helyes állást, a helyváltoztatást, az egyensúlyi helyzet tartását, próbáljuk őket rávezetni a küzdőtáv érzékelésére. Emellett tanítunk nekik alapütéseket, aprúrúgásokat, eséseket, földről való felállásokat, földreviteleket, illetve bizonyos fegyverekkel, eszközökkel kivitelezett támadásokat és védekezéseket is.”

A tanfolyam oktatói az MH Altiszti Akadémia Katonai Testnevelés és Közelharc Módszertani Részlegének munkatársai voltak: Molnár Károly őrnagy, Zagyva Sándor hadnagy, Tar Tamás törzsőrmester és Gulyás Zsolt őrmester. „Elég rövid és intenzív ez a tanfolyam, de nem is az a lényeg, hogy kőkemény harcosok legyenek a srácok, hanem inkább a szemlélet a fontos” – mondta Zagyva Sándor, aki elárulta: az első szakaszban elsősorban földrevitel- és földharc-technikákat, illetve gépkarabéllyal kivitelezett fogásokat oktattak a résztvevőknek. A tanfolyamnak különös rangot adott a november 17–18-ai két nap, amikor egy igazi élő legenda kapcsolódott be az oktatásba: ekkor Shihan Furkó Kálmán nyugállományú ezredes kapta meg a keze alá a résztvevőket. A szervezők természetesen szabad kezet adtak a mesternek a két napot illetően.

Ennek fényében természetesen nem meglepő, hogy már az első foglalkozás idején igencsak megemelkedett páratartalom uralkodott az Altiszti Akadémia dojójában, amikor Furkó ezredes vezetésével a katonai testnevelők ütés- és rúgástechnikákat, illetve pusztakezes és eszközökkel végrehajtott önvédelmi technikákat sajátították el. „Az elmúlt lassan ötven év során nagyon sok katonával találkoztam, nagyon sok szituációban megfordultam, így úgy gondolom, tudok olyat mondani nekik, amit még

nem hallottak” – mondta az ezredes.

Furkó Kálmán szerint az oktatás alapvetően ma sem igényel gyökeresen más szemléletet, mint például a '80-as években. „Vannak persze ismeretek, amik annak idején nem jutottak el hozzánk: ilyen például a kyusho, az érzékeny pontok stimulálása, amiből ma már szinte divat lett; 365 ilyen pontot tartunk számon a testen. Ezek is fontos ismeretek: nyilván nem kell mindet ismerni, de nemcsak a katonai, hanem maga a versenyküzdelem is hatásosabb lesz, ha célirányosan oda támad az ember, ahol jobban fáj, mintsem ha csak döngeti valakinek a hatalmas mellkasát.”

Fegyveres támadó ártalmatlanítása

Az ezredes hozzátette: a katonák esetében az a lényeg, hogy az önvédelem mellett megtanulják a fegyverhasználatot, és fizikailag, illetve szellemileg is felkészüljenek a katonai feladatok ellátására. Ha az oktatást vesszük, a cél tekintetében nincs igazi különbség például a különböző karatestílusok között. „A lényeg mindenütt ugyanaz, de a hozzá elvezető út, a megközelítés számtalan lehet. A legfontosabb pedig minden esetben a gyakorlás, a kitartó ismétlés, hiszen két nap alatt – ha mégoly intenzív is – nem lehet mindent készségi szinten elsajátítani. Gyakorolni és gyakoroltatni kell, ez a kulcs.” A kurzus végén természetesen a számonkérés sem maradt el, az ismeretekről vizsga keretében adtak számot a katonai testnevelők.

*Draveczki-Ury Ádám
Fotó: Dévényi Veronika*

HUMOR

Az új szokás

Két zászlós beszélget.

– Te, Laci, egy igen bosszantó szokást vett fel a feleségem az utóbbi időben!

- Nem mondd! És mi az?
- Hajnalban fekszik le.
- Tényleg? És mit csinál addig?
- Várja, hogy hazaérjek...

Pszichológia

– Na, emberek! – kérdezi a főhadnagy. – Ki tudja, mi a különbség az izgalom és a stressz között!

– Jelentem az izgalom az, ha a feleségem terhes, míg a stressz az, ha a barátnőm is!

A trükkös

A zászlós felesége átsétál a szomszéd fiatalasszonyhoz és megkérdi:

- Tudnál ma a teraszon napozni?
- Persze, de miért is?
- Mert a férjem végre lenyírná a füvet a kertben.

A túlóra

Az örökké trükköző főtörzs meghal, és Szent Péter elé kerül. Kérdezi tőle:

– Uram, miért kellett ilyen fiatalon meghalnom?

– Fiatalon? – csodálkozik Szent Péter. – Hiszen az elszámolt túlóráid szerint már legalább 168 éves vagy!

Jó ejtőernyő

Katonaságnál az ejtőernyős kiképzésen kérdezik az oktatót:

- Mondja kérem, biztosan jó ez az ejtőernyő?
- Eddig még senki sem panaszkodott...

A realista

A kiképző tanmese gyanánt az összefogásról éppen a három kismalac történetét meséli az újoncoknak:

– Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer három kismalac. A kismalacok házat akartak építeni, de nem volt elég téglájuk. Elhatározták, hogy kérnek téglát az emberbarátjuktól. Az első kismalac el is ment hát az emberhez, s amikor odaért, azt kérdezte: „Szia, házat szeretnénk építeni. Tudnál nekünk téglát adni?”

Az őrmester itt megáll, és az újoncokat kérdi:

- Mit gondolnak, mit mondott erre az ember?
- Az egyik jelentkezik:
- Nézd már öcsém! Egy beszélő malac!!!

Válogatta: Berek Zsolt törzszászlós

LALI A SEREGBEN

Egyed Zoltán
szakaszvezető rajza

DIGITÁLIS HADVISELÉS

Gondoltuk volna valaha is, hogy a jövő katonái egy laptopban is elérnek, akár több alegység, és könnyen szállíthatóak lesznek, hisz csak egy táskába kell rakni a masinát az asztalról. Egy billentyű megnyomásával meglepetésszerűen lehet alkalmazni őket, mivel nagyon mobilisak, az év bármely időszakában bárhol, bármikor, időjárástól és napszaktól függetlenül bevethetőek, hisz éjjel-nappal rendelkezésünkre állnak.

Arra azért vigyázzunk a sok katonás film nézése közben, nehogy egyszer csak megelevenedjen a képernyő.

Surányi Barnabás zászlós

HONVÉDEINK KARÁCSONYÁRA

A Magyar Királyi Posta a második világháborúban harcoló honvédek karácsonyi ajándékozása céljára 1,60 pengő felárral, 5 címletből álló jótékonyági bélyegsorozatot bocsátott ki. A sorozatot 1941. december 1-jével hozták forgalomba. A bélyegsorozaton a különféle fegyvernemeknél rendszeresített, többségben az egykori magyar ipar által gyártott haditechnikai eszközök és felszerelések láthatók. (A bélyegek részletes leírása a 18–19. oldalon olvasható.)

Támadó harckocsi

Tüzérek

Zászlót tartó huszár

Gránátot dobó honvéd

Kettős kereszt, honvédfej